

POUŽÍVANIE VODY Z VLASTNÝCH STUDNÍ NA ĽUDSKÚ SPOTREBU SA VO VŠEOBECNOSTI NEODPORÚČA

Dňa 30. júna som poslala žiadosť o sprístupnenie informácií pre verejnosť v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov o slobodnom prístupe k informáciám dvom inštitúciám – Výskumnému ústavu vodného hospodárstva (VÚVH) a Slovenskému hydrometeorologickému ústavu (SHMÚ).

VÚVH v závere svojej odpovede uvádza:

"Napriek kvalite podzemných vôd nachádzajúcich sa na Žitnom ostrove, sa nejedná o pitnú vodu v zmysle platnej legislatívy. Podzemná voda musí byť pred použitím na ľudskú spotrebu upravovaná tak, aby spĺňala všetky požadované parametre kvality. Pri monitorovaní kvality podzemných vôd sa nesledujú všetky kvalitatívne ukazovatele. To je povinnosťou osoby exploatujúcej podzemné vody za účelom zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Na základe výsledkov analýz je vyťažená surová voda upravovaná tak, aby spĺňala legislatívne požiadavky na zdravotnú nezávadnosť. **Pri používaní podzemných vôd na pokrytie spotreby domácnosti tak koná každá osoba na vlastnú zodpovednosť."**

V tejto súvislosti je dôležité zdôrazniť, že **limitné hodnoty pre malé deti a dojčatá sú výrazne nižšie ako limity pre dospelých.**

V odpovedi SHMÚ ku **sprístupneniu kompletných výsledkov posledných rozborov podzemnej vody štátnej pozorovacej siete SR z lokality Rovinka** (sondy 601691 v hĺbke 60 metrov a sondy 601692 v hĺbke 30 metrov), nie sú uvedené údaje o kvalite podzemnej vody z odberov urobených v tomto roku.

„Kvalita podzemnej vody v lokalite Rovinka sa sleduje v dvoch úrovniach v piezometrických sondách - 601691 a 601692 s frekvenciou 4-krát ročne podľa každoročne MŽP SR schvaľovaného Programu monitorovania, za účelom hodnotenia kvality a stavu podzemnej vody na Slovensku v zmysle vodného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 418/2010 Z.z.“.

„Údaje z monitorovania tohto objektu sú každoročne vyhodnocované v rámci útvaru pozemných vôd SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Podunajskej panvy oblasti povodia Váh v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v ktorej sú uvedené limitné hodnoty koncentrácií jednotlivých ukazovateľov pre hodnotenie kvality pitnej vody.“

„Z posledných aktuálnych výsledkov, ktoré sú na SHMÚ k dispozícii (výsledky monitorovania z roku 2019), boli zaznamenané zvýšené koncentrácie u troch ukazovateľov :

- 1) **naftalénu** zo skupiny Polyaromatických uhľovodíkov (PAU) – dňa 22.5.2019 v objekte Rovinka 601691 bola nameraná hodnota 0,18 mg/l a v 601692 hodnota 0,44 mg/l, **(pričom limitná hodnota v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., je 0,1 mg/l).**
- 2) Z anorganických ukazovateľov boli namerané 3-krát nadlimitné koncentrácie **železa** v objekte 601991 - dňa 1.4.2019 hodnota 1,14 mg/l, dňa 22.5.2019 hodnota 1,05 mg/l a dňa 4.11.2019 hodnota 0,90 mg/l, **(pričom limitná hodnota v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., je 0,2 mg/l)**

3) Z anorganických ukazovateľov boli namerané 2-krát nadlimitné koncentrácie **mangánu** dňa 1.4.2019 hodnota 0,065 mg/l a dňa 5.11.2019 hodnota 0,56 mg/l, **(pričom limitná hodnota v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z je 0,05 mg/l).**“

V záujmovom objekte bolo SHMÚ celkovo odsledovaných 153 ukazovateľov.

Okrem ukazovateľov uvedených vyššie (bod 1) – 3)) bolo ostatných 150 ukazovateľov stanovených pod ich limitné hodnoty v zmysle citovanej vyhlášky.

Ukazovatele prekračujúce limitné hodnoty v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z. obdobie od: 1.1.2019 do: 31.12.2019

Typ monitorovania	Číslo objektu	Názov objektu	Ukazovateľ prekračujúci limitnú hodnotu
PM	601691	ROVINKA	Fe, Fe ²⁺ , Mn, Naftalén
PM	601692	ROVINKA	Naftalén

SHMÚ uvádza doplňujúcu informáciu, že „sonda 601691 a 601692 bola v roku 2020 totálne deštruovaná Národnou diaľničnou spoločnosťou pri výstavbe obchvatu mesta Bratislava. Aktuálnejšie údaje budú k dispozícii až po vybudovaní nového vrtu v tejto lokalite., predpoklad III. - IV. kvartál 2020.“ Odpoveď SHMÚ vypracovali pracovníci odboru Podzemné vody.

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA má na svojom webe dostupný v rámci Programu monitorovania pitnej vody tzv. **KATALÓG NEBEZPEČENSTIEV A NEBEZPEČNÝCH UDALOSTÍ PRE VLASTNÝ VODNÝ ZDROJ** (príloha č. 5):

1. **Okolie vlastného vodného zdroja** (ktoré môže ovplyvniť kvalitu vlastného zdroja) – prienik kontaminácie z poľnohospodárskej, stavebnej, ťažobnej a rekreačnej činnosti; prítomnosť staníc pohonných hmôt, kanalizačných potrubí a žúmp; chov hospodárskych zvierat; prírodné katastrofy; klimatické zmeny; skládky odpadov; vandalizmus
2. **Úprava vody** – nedostatočný návrh technológie úpravy vody vzhľadom na kvalitu surovej vody; nevhodný postup údržby; nesprávne dávkovanie, manipulácia a skladovanie chemikálií
3. **Doprava vody** – nevyhovujúce vodovodné potrubia z dôvodu veku alebo materiálu, prasknutie a poruchy potrubí, uvoľňovanie materiálov, prienik znečisťujúcich látok, tvorba inkrustov a biofilmov, stagnácia vody v potrubiach
4. **Miesto spotreby** – nevhodné výrobky z dôvodu veku a typu materiálu, doúprava vody, nevhodné umiestnenie miesta spotreby
5. **Kontrola kvality vody** – nesprávny výber odberných miest na kontrolu kvality, nevhodný rozsah sledovania, nesprávny odber vzoriek vody
6. **Stav objektov a zariadení, ich údržba a čistenie** – poškodenie objektov, porucha čerpadla, nasatie znečistenia čerpadlom, usadeniny, biofilmy, nevyhovujúci stav z dôvodu opotrebovania (vek, materiál), nedostatočná údržba a čistenie, vandalizmus.

Obec Rovinka plánuje v najbližších dňoch akreditované podrobné odbery a analýzy vody v súlade s požiadavkami a to pre mikrobiologické, biologické, chemické a rádiologické parametre podľa

Vyhlášky č. 247/2017 Z.z. Podrobný rozbor studňovej vody bude slúžiť na zistenie kvality podzemnej vody v hĺbke studní v obci a porovnanie výsledkov analýzy s podrobným rozborom studňovej vody z roku 2017. Cieľom tohto rozboru bude zistiť či znečistenie z environmentálnych záťaží z územia Bratislavy a blízkeho okolia už má negatívny vplyv na našu podzemnú vodu. O výsledkoch tejto analýzy Vás budeme informovať hneď ako nám jej výsledky pošlú z pražského laboratória.

Ing. Veronika Basta
Predsedníčka komisie ochrany životného prostredia
a verejného poriadku